

St.-Niklaas I.175.

1. az də kikəs nə klā.mpər zin zen zə bəna.t
 2. mə-nə kaməru.t iz də blumə wu..tər gə ge.vn
 3. (t)səgəwərdəx spri..nə zə nimi.er as mə mafins - of : maʃin:
 4. spua.n iz e ku. wæ.rək
 5. ɔp da sXir.p kre.gə zə bəsλəməlt bru..et
 6. də sXrmwæ.rəkər e. nə splə..ntər i zænə vñjər
 7. də sXipər lækte zæ..n læpn (af)
 8. m da fabrik is nits(kə) tə zin
 9. kum(Xe) i.r mæ kənəkən
 10. bu:s Xefd - of : tapt ū.ns fir pñntəm bi:r | pmtʃəs |
 11. brñjd uñs twi..e kilos marəln | krikən - krikskəs |
 12. zæ.. me..jaldərə ve..vən dræ. flæsə wə..n a..tXe.. drū..njkən | litərs |
 13. æ vərdri..egdə mə me..t nə klā..pəl
 14. kæ zej kni. gəzin
 15. karnava..l war ni fe..l nimr gəvırt
 16. i bæm ble. dak me..jaldər ni me..gəgo zen
 17. kænəkrikət ni Xədu..n 'zələ | mətʃən - kamərət | juŋən (ook voor vrouwen) |
 18. dən di..en: ditər afkū..mt
 19. en spri..nəkəp - en spməkəpənə..t - nə kəpju..gər
 20. məts (vrouwenkapsel) - kla..k(e) - bəna..t - en wæ.. - nə mijə.s (hooimeersch) - nə padəstul - sampjunkskəs (eetbare in blikjes ; zeldz.) - də wjæ..r - nə pə.t (Ter Eeken : nə pə.t) - nə mutə.. və.vər
 21. di kjæ..rl (zeldz.) de. Xi..el də wjæ..rlt fæ..tn
 22. ik sal u pjæ..rlkəs Xe..vn
 23. ejəlant lut fe..l a.. sXe..pən afbre.kn [Xekre..gen]
 24. æ e. fazale..nəkier - of : i(n)z - em be..t Xat - of :
 25. gef mə twi..e bri..e sti..n: - bri..er - də bri..(t)stə
 26. da stambelt stətə(r) nimi.er
 27. di man e.d e le..və gəlæk nə gru..etn i..er
 28. lysafjæ..r i..z m dne..məl ni Xəble..iven
 29. də (sXo..l)gastn æ - of : də kmdərn æ.. metə mi..estə nər də zi..e gəwest
 30. kan təX ni kumə vø..r - of : vərali..er dakla..er zen
 31. də bi..estn - of : bi..estə drñjkə gə..rə le..zəmə.l
 32. æ kani Xə wæ..rkən e e kelpə..n
 33. stək(t) nəkir nə stel m dim bæsəm
 34. ni..e metə ke..gəls wərtər nimr gəspədt
 35. e..la - of : se..Xədə..r - ken a..l twi..e ki..rəs ɔp u.. gəro..pm
 36. də pjæ..r is ni rə..p - du..r zit nəg e wit kærlikən m
 37. zə ze wæ..X nər tfæ..lt
 38. zə.d e..m i..est se gə..lt ælpən ɔpdun - of : ælpə vertjærn - of : - vərmut..esn
 39. æ zalt nu..et fær brenən
 40. ze..tnæ..lft fan ør mæ..lekwe..t
 41. də man mut səm vra.. bəsλæ..remən
 42. m də sXæ..ldə zwaemən is Xəvu..rlək
 43. æz æ..reg umdat æ stæ..rek is
 44. wə.. mutn dur dnæ..lft fan æ..n - æ..y gulder dən ãjdərn æ..lft
 45. æ..lepta bæt i..ez ɔpæfn
 46. ū..n..zə mætsər esu.. vet az e væ..rəkən
 47. zə sprijn umtfærst fər e wətspæ..l
 48. dəm bu..əmkwi..ekər (zeldz.) - of : dnəvəni..r - zəl dəm bu..əm entn
49. du..d rəste və..instər rəs tu..
 50. tþəgəmtə kləpə vər di..estə mi..s - du..əXmis - tluf (weekd.) - də vəeps(t)rs (zond.)
 51. en spre..: - pə..təgərək - verbri..en (breeder maken of - worden) - nəm bəteram bri..en
 52. də saldu..etn æn da framəñş ør ø..r afXəsne..n
 53. zæ vudər e..d e..m ze..s jə..r nər tsXo..lute gu..n
 54. ik ænt æm afXərə..an zu lu..t lajstwutər tə gu..n
 55. vijæ..ze zimənɪ fel..lä..ste..s kă..ntn | vu..l : van duiven |
 56. jærde (bloempotten) - of : kə..lsə - pətə zani fel wi..æ..rt
 57. paal onbek. - støt m dən jæ..rt
 58. imjæ..rt ist nəX te kɔ..t um te kætsn
 59. di kjæ..s Xefd ø kles..r li..t
 60. e..tøk on də stjæ..rt fan tpjæ..rt
 61. tən kwa..mdə gu..ldər ir ale ju..ernər də kærəmis
 62. də pu..tər zæ.. da upzi..r volməkt is
 63. gə za..X mə wəl mə..t gə sprakte..gə mə.. ni - of : mə..t gə weldə mə.. ni sm
 64. də zwulmə zələ gə vərdrom kum:
 65. gədə vandə..X ni kərtn
 66. e..təzu..ek Xə..rərə ku..s
 67. zənə mətə..r is kapət - æ ligd i pan - of : æ li..t fast
 68. te.. nə wæ..remən dələwəst æn tis nə za..tn u..vət
 69. da manəkə lu..p bərəvut..s
 70. dur iz em bəst m də kan
 71. ik wildn datə fakta..r nəm bri..f bru..t
 72. mən ærtu si..r | pən |
 73. ka me Xi..en of : mə gi..en dwə..zə mē..nsn umgum
 74. a..tər of : nu..r tsXof(te..t) spanəwə tpjæ..rt m də nyvə kæ..r
 75. kæ wa karsə ya və..r dnun a..l [də..t Xəwist
 76. də zə..n van də ko..njk e..d u..æk suldo..t of : sal..
 77. wetə gə geni..nə wu..en: di bo..gə məkt
 78. di ru..ezn æ lajə du..rls
 79. kXəlu..efər gi wərt af - of : fan - of : nits af
 80. tkməkə waz du..et nəX fə..r dasət kəstn du..epm
 81. zən u..ern æn zən u..ege lu..epm
 82. ør do..tərkən - of : məskən - is mə.. kərfkən - nər tbus.. brumbe..zə gən trækn
 83. dər iz e spart fan di li..r
 84. æ zətə zej ke..l o..pm
 85. tfulk (zeldz.) səxt nitskən - of : də mə..jsn zu..tn..itskən - a..jdərs - as Xæ..ld æn rəkđum
 86. e..ldərə mu..jt iz dru..X fan dndə..st
 87. di wæg is krəm - lastə..rt ist nən umwæ..
 88. iku..optə vər (arch.) - of : ikət fər də klæ..n: en trəmelkən
 89. dəm bək is Xəstərvə van e..j kəst m tə slikən - of : kəst bmn tə slikən of : bmn tə zwilgen
 90. zæ like was kərt æ..j gu..t
 91. m də lumərtn izd bəst | sXə..dywe = schaduw v. e. persoon |
 92. nə sXətər mut Xu.. kənə mīkn
 93. zukt i..es nər mən: u..t
 94. kwet ni wo..(r) dak e..mut Xə zukn

95. nə kule - *of* : kɔr̥. - kældər is Xu. fər t̥bir
 96. kməst ɔsemblutř.ijkən - vər t̥ vərklukən
 97. kmut l̥estfur - *of* : (t)fujər m də sta.ł vu:rñ |
 gu. vu:jər |
 98. mə-m bru:r was muj
 99. də mə-lækbu:r məkt nə gru:tn tu:r
 100. də bo:tərmə-lék - *of* : - kərnəmə-lék (*boeren*)
 iz dan æn zy:r (*op Ter Eeken* : dm æn zi:r)
 - sty:rtər-mə yerdrom - *of* : trʌX
 101. wə zən di pət kənə valn əp ən y.r(e)
 102. æz əp səe pənt - siky:r
 103. ə kum(t) nu:st Xiənə - *of* : fazle.və gine -
 mənytlu:t
 104. m ituljə zəndər bæ:rəgə di vy:r spu:gən
 105. dərəfdə gə dər əp du:gən
 106. im - *of* : əp bu:əm ænzə sták fan də brʌXevjæ.rt
 107. gɪ mu:t uŋs fo:ln 1.es kumə kə:rn
 108. æs fa lə.və gekum:ə əŋ gujə bas | gə:lt |
 109. di də:r is fa byk Xəmukt | a:t |
 110. əŋ gətra:də vra:.mut kə:n.u:.an (*cf. Taaltoest.*)
 111. kə:n i.r əs Xəzə.at - *of* : Xəzwə.at - mər twas
 Xi gu. su:t
 112. dəm bru:r ze:t - dant nəX tə dy:r is fər tə ba:m
 113. ba:kj - ik ba:k - gə ba:k - e. ba:k - bakte:
 - wə bakj - ik ba:kte:gən - gə ba:kte:gən -
 e. ba:kte:gən - wən gəbakn
 114. bi:ən - ik bi:e - gə bi:ət - æ: bi:ət - wə bi:ən -
 bi:əmən - ik bu:e - kæ gəbu:ən - bu:ən(zə)
 zu:ldər u:ek
 115. tez ə klæ:n mər tiz ə gu:t
 116. gə kland ir æ:rə kræ:gən əp də mart
 117. æ e. Xəze:t - dat ə əp me. za:l pæ:r:zn
 118. də mæ:t sə:t dat æ gələk wu:ə (plat) - *of* : at
 119. dər wu:rə və:f prə:zn [(centr.)]
120. ū:ndər di:ən i.ek ligə ve:l i.ekl̥s
 121. twu:ter zal əgə zu:ən - tsu:əd al
 122. tu:e is nəXrun - tis nəX mər zy:rest Xəmə:at
 123. majənə:s - *of* : marjənə:s (*platter*) - mə:kə zə
 metə do:r van: ε: [(peripherie)]
 124. da bumkə zdə dər mujəlækənə grujən - *of* : gru:an
 125. də pastər e. Xu:jə we:n | op Klein Hulst : 'pastuer'
 126. də dət(sərs) æ:n uŋs a:z œ:z afXəbrā:jt
 127. də mæ:lék sprat œ:tən ə:r van də kuj
 128. də ko:stər lœ:t (lə:t op Ter Eeken) fər də
 krœ:šdu:ğən
 129. də tre:mə van də kərəwu:gəm bʌ:gə van
 tXəwi:Xt
 130. səməxtə məñjsn snə.tnæ:lx
 131. zən æm bla:d of : bla:t æ(ŋ) gra:t Xəslo:ğən
 132. də sa:z is wa fla: - *of* : iz əm bitʃən tə fla:
 133. də sni:e lr̥tik
 134. tiz ni:ewəXə:t le:n dak u gəzin æn
 135. nypu:ərt war nu əŋ gələ ny:ve stat
 136. du:n - ik du:n - gə: du:n - ε: du:n - wə du:n
 - gu:ldər dunt - zældər dunt - ik de:nt - gə
 de:nt - ε: de:nt - wə de:nt - gu:ldər de:nt - zə
 de:nt - de:nəkik də - dant æ mər de. - of :
 de:te də mər - dasnt mər de:n - of : de:nzət mər
 137. du:əpən - du:əpkli:ət - də du:əpfū:ns - *of* :
 fū:nt
 138. dasn - ε: dəst - æ: dəstə(gən) - ε: e. Xədəst
 139. bm: - ik bm - gə bmt - æ: bmt - wə bm: -
 guldər bmt - zə - of : zældər bm: - bmt æ: -
 bindən æ - of : bun æ - kæ gəbən:
 140. Locale landmaten : də ru:j - ε: gəmət - nə vut ;
 oppervlakte niet bekend
 141. Waternamen : də zwartə be:k - də kəkəlbə:k -
 də wutə'mə:ləbe:k - də bla:be:k - də barbi:rşbe:k

De naam van deze stad in haar eigen dialect is sməklus.

De inwoners heeten sməkluznjæ:rs

Hun bijnaam is o.lizi:əkers (te Temsche) en zij heeten die van Temsche ajə.npəsərs

Aantal inwoners op 31-12-30 : 38.937.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : tkle:n əlst - t̥brʌXskən - də 'mulant - tmə:ləkən - tfləmɪjš'uk - tər i.ekən - u:ə'kumən - dr̥t. kə:nr̥jən - dr̥t gwə:an - tærtʃən - də rʊ:p; localiseren van verschillen wordt met den dag moeilijker, wegens groeiende vermenging ; wel spreken de buitenwijken eenigszins in de richting van de aanpalende gemeenten ; bv. Ter Eeken, in de richting van Temsche. De volksklasse spreekt in 't algemeen meer velaar en met ontronding ; ook trager, „lamijniger”. Voorbeelden van platter uitspraak zijn : voor „kunnen naaien” (*cf. tekst nr 110*) op Brugske : ke:n:u:.an en Ter Eeken : ki:n:u:.an ; aan de verbindingen st en sX van het burgerdialect beantwoorden plattere st en fx.

Een gedeelte van de hogere burgerij en een aantal vreemdelingen spreken Fransch ; een aantal intellectueelen, dat in de laatste jaren aangroeit, spreken beschaafd.

De overgrote meerderheid van de bevolking bestaat uit arbeiders, die meestal ter plaatse werkzaam zijn ; enkelen werken te Antwerpen aan de dokken ; de locale nijverheid bestaat uit weverijen, breigoedfabrieken, tabakbewerking. Er zijn ook nog enkele landbouwers.

Zegslieden. 1. Dr. phil. E. Van Haver ; 31 j. ; hier geboren ; rijveraar ; heeft buiten zijn studiejaren steeds hier verbleven ; M. van Duffel, V. van St.-Niklaas ; spreekt gewoonlijk beschaafd ; promoveerde te Leuven op „Het Dialect van St.-Niklaas” vergeleken met de andere dialecten van het Waasland.

2. Petrus Broeckaert ; 30 j. ; hier geboren en hier onderwijzer ; heeft buiten 3 j. verblijf te Antwerpen steeds hier gewoond ; V. van Lokeren, M. van St.-Niklaas ; spreekt buiten de school gewoonlijk dialect.

3. Waterschout Armand ; 31 j. ; hier geboren en hier onderwijzer ; heeft steeds hier gewoond ; V. en M. beiden van hier ; spreekt gewoonlijk gezuiverd dialect.

4. Bossaert Frans ; 22 j. ; hier geboren en hier onderwijzer ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt buiten de school gewoonlijk dialect.

5. Van Poucke Theofiel ; 21 j. ; hoogstudent ; hier geboren ; heeft steeds hier verbleven ; V. van Sinaai, M. van St.-Gillis-Waas ; spreekt gewoonlijk gezuiverd dialect.